

ข่าวเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานพัฒนาสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์: 0-2281-8831, โทรสาร: 0-2281-2803

<http://social.nesdb.go.th>

สศช. ได้รายงานความเคลื่อนไหวทางสังคม ในช่วงไตรมาสสามปี 2549 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549

นายอำพน กิตติอำพน เลขาธิการ สศช. นายกิตติศักดิ์ สินธุวนิช รองเลขาธิการ และนางสุวรรณี คำมั่น ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สศช.เปิดเผยว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

ภาวะสังคมไตรมาสสาม (ก.ค. -ก.ย.) ปี 2549

คุณภาพคน : ประชาชนมีงานทำเพิ่มขึ้นจาก 36.5 ล้านคนในไตรมาสสามปี 2548 เป็น 36.7 ล้านคนในไตรมาสสามปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 โดยภาคเกษตรจ้างงาน ลดลงจาก 15.8 ล้านคนเหลือเพียง 15.5 ล้านคน หรือลดลงร้อยละ 1.6 ในช่วงเดียวกัน เนื่องจากการเกิดอุทกภัย และพื้นที่เกษตรเสียหาย ส่วนนอกภาคเกษตร จ้างงานเพิ่มขึ้นจาก 20.6 ล้านคนเป็น 21.1 ล้านคนหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 โดยสาขาก่อสร้างและสาขาการค้าและการธนาคารมี ภาวะการจ้างงานดีขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้อัตราการว่างงาน อยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 1.36 ของกำลังแรงงานเท่ากับระยะเดียวกันกับปี 2548 นอกจากนี้ แรงงานที่จบการศึกษา สูงกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 38.9 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 40.2 ในปี 2549 ซึ่งจะช่วยให้ศักยภาพ ในการแข่งขันของประเทศสูงขึ้น

การศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ ของคน ยังมีจุดอ่อนทั้งระบบการจัดการและสถานศึกษา โดย สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ ประเมินคุณภาพสถานศึกษาทั้งด้านผู้เรียน ด้านครู และด้าน การบริหารในช่วง พ.ศ. 2544 – 2548 พบว่ามีโรงเรียนที่ผ่าน เกณฑ์การประเมินเพียงร้อยละ 35 โดยเฉพาะโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดูแล

NESDB reports Thailand's social movement in Q3/2006, on December 15, 2006.

Mr. Ampon Kittiampon, NESDB Secretary-General, Mr. Kitisak Sinthuvanich, Deputy Secretary-General, and Ms. Suwanee Chamman, Senior Adviser in Policy and Plan, together disclosed that NESDB had monitored significant movements in Thai society, summarizing that:

Social Outlook Q3/2006 (July – September 2006)

Human Quality: Employment situation increased from 36.5 million persons in Q3/2005 to 36.7 million persons in Q3/2006, representing an increase of 0.6 percent on average. Employment in agricultural sector dropped from 15.8 to 15.5 million persons, or a drop by 1.6 percent during the same period, due in large part to the flooded farmlands. Employment in non-farm sector increased from 20.6 to 21.1 million persons, up 2.2 percent. Continuing increase in employment was evident in construction, as well as commercial and banking sectors, keeping the national unemployment rate at a low level of only 1.36 percent of labor force, unchanged from the corresponding period last year. The proportion of labor force, holding an education level above primary education rose from 38.9 percent in 2005 to 40.2 percent in 2006, which would, in turn, lead to higher potential competitiveness of the country.

Education is a vital factor for development of human quality, but weaknesses were perceivable in terms of educational management and institutions. The Office of the National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA) recently assessed educational quality among educational institutions, focusing mainly on students, teachers and management during 2001-2005. Only 35 percent of

นักเรียนถึง 8.7 ล้านคนหรือร้อยละ 75.8 ของทั้งประเทศ มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเพียงร้อยละ 34 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งประเทศ และโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่ดูแลนักเรียน 1.9 ล้านคนหรือร้อยละ 16.6 ก็มีโรงเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินเพียงร้อยละ 49 ดังนั้นปัญหาการศึกษาไทยจึงอยู่ในภาวะวิกฤตที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สุขภาพของประชาชน : ไตรมาสสามปี 2549 ดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยมีผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังที่สำคัญ เช่น ปลอดภัย โรคบิด และไข้หวัดใหญ่ ลดลงจาก 72,312 ราย ในปี 2548 เหลือ 67,290 รายในปี 2549 หรือลดลงร้อยละ 6.9 อย่างไรก็ตามโรคที่น่าเป็นห่วงคือ การเจ็บป่วยด้วยโรคฉี่หนู โรคไข้หวัดใหญ่ที่มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ซึ่งถึงแม้จะมีผู้ป่วยลดลงแต่กรมควบคุมโรค ได้ประกาศเตือนให้ประชาชนดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดและนอนกางมุ้งทั้งกลางวันกลางคืน เนื่องจากยุงลายที่เป็นพาหะของโรคได้เปลี่ยนพฤติกรรมหากินจากเดิมที่หากินเฉพาะกลางวันเป็นหากินทั้งกลางวันและกลางคืน รวมทั้งมีเชื้อโรคถึงสองชนิดในยุงตัวเดียวกันจากเดิมที่มีเพียงชนิดเดียว

ความมั่นคงทางสังคม : ไตรมาสสามปี 2549 ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง โดยการเกิดคดี 3 กลุ่มคือ คดีชีวิตร่างกายและเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดียาเสพติดมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 54,460 คดี ในไตรมาสสามปี 2548 เป็น 60,026 คดี ในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 คดีที่เพิ่มขึ้นมากคือ คดียาเสพติดที่เพิ่มขึ้นจาก 24,774 คดี เป็น 29,207 คดี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 ประเด็นที่น่าเป็นห่วงคือ การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 1,153 คดีในไตรมาสสามปี 2548 เป็น 1,681 คดีในไตรมาสสามปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.8 โดยคดีเกี่ยวกับทรัพย์มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาเป็นคดียาเสพติดร้อยละ 25.2 ซึ่งผู้เกี่ยวข้องควรเร่งหามาตรการป้องกันเพื่อมิให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ส่วนความปลอดภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าปีที่ผ่านมาทั้งจำนวนการเกิดอุบัติเหตุที่ลดลงจาก 28,685 รายในปี 2548 เหลือ 24,055 รายในปี 2549 หรือลดร้อยละ

schools passed the minimum standard. Particular attention was paid to schools under the Office of the Basic Education Commission, now supervising 8.7 million students, or 75.8 percent of students all over the country. Only 34 percent of those schools passed the minimum requirement, lower than national average. As for schools under the Office of Private Education Commission, supervising 1.9 million students, or 16.6 percent of all, only 49 percent of them passed the minimum requirement. Thailand's education is now in crisis, and proper remedies are urgently required.

Public Health Condition: Public health condition improved in 2006, compared to last year, as evidenced from the drop in some preventable diseases, such as pneumonia, dengue, dysentery and flu. The number of patients dropped from 72,312 persons in 2005 to 67,290 persons in 2006, or a drop by 6.9 percent. However, there were greater concern about the rising number of patients suffering from "LEPTOSPIROSIS", flu and dengue. Despite the effective control, the Department of Disease Control still warned parents to closely take care of their children. They should sleep in mosquito net, both at day and night time because of the change in behavior of "Aedes aegypti", commonly known as "Yellow Fever Mosquito", identified as carrier of dengue. Previously, scientists believed it fed at daytime, but now it feeds at both day and night. In addition, it carries more than one diseases for every bite.

Social Stability: In Q3/2006, people saw falling security in life and property. Three major groups of lawsuit, concerning physical and sexual abuses, as well as, threats to life and property and narcotics, showed an increase from 54,460 cases in Q3/2005 to 60,026 cases in 2006, up 10.2 percent. Marked increase was observed among narcotic cases, rising from 24,774 to 29,207, up by 17.9 percent, during the same period. A point of concern is repeated mistake among children and the youth, rising from 1,153 cases in Q3/2005 to 1,681 cases in Q3/2006, up by 45.8 percent. The highest cases was relating to property share at 41.6 percent, as followed by narcotics 25.2 percent. Relevant parties should urgently seek proper remedies for preventing

ละ 16.1 และจำนวนผู้เสียชีวิตที่ลดลงร้อยละ 5.4 ทั้งนี้เป็นผลจากการดำเนินมาตรการอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง เช่น เมาไม่ขับ และการตรวจจับรถเร็วเกินกำหนด

พฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคน : ค่าใช้จ่ายการบริโภคบุหรี่ในปี 2549 มีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยไตรมาสหนึ่งลดลงร้อยละ 19.4 ไตรมาสสองลดลงร้อยละ 20.5 และไตรมาสสามลดลงร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2548 ประเด็นที่น่าเป็นห่วงคือ เด็กอายุ 11-14 ปี มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 0.4 ในปี 2549 ในขณะที่วัยอื่นมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่ลดลง ทั้งนี้เป็นผลจากการใช้กลยุทธ์เจาะกลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ คือ เด็ก และผู้หญิงของบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายบุหรี่ เช่น บุหรี่รสผลไม้และบุหรี่ยี่ห้ออ่อน นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังนิยมดื่มสุรามากขึ้นด้วย โดยเด็กอายุ 11-14 ปี มีสัดส่วนผู้ดื่มสุราเพิ่มจากร้อยละ 0.2 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 0.7 ในปี 2549 และกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีสัดส่วนผู้ดื่มสุราเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.5 เป็นร้อยละ 23.7 ในช่วงเดียวกัน สถานการณ์ดังกล่าวถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสังคมในระยะยาวที่ทุกฝ่ายต้องเร่งแก้ไข นอกจากนี้ผู้ผลิตสินค้าและบริการยังคงเอาเปรียบผู้บริโภคเพิ่มขึ้นทำให้มีเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในไตรมาสสามปี 2549 มีทั้งสิ้น 1,720 เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 59.1 โดยการร้องเรียนเกี่ยวกับบ้านและที่ดินยังมีจำนวนมากที่สุดถึง 923 เรื่อง หรือมีสัดส่วนร้อยละ 53.7 ของทั้งหมด

สิ่งแวดล้อม : คุณภาพอากาศในเมืองใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและมีแนวโน้มดีกว่าปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่ซึ่งมีสภาพการจราจรหนาแน่นยังมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ใกล้เคียงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่เกิน 120 ไมโครกรัม/ลบ.ม ซึ่งควรเร่งรัดแก้ไขต่อไป คือ บริเวณถนนพระราม 6 (กระทรวงวิทยาศาสตร์) มีฝุ่นละออง 81.4 ไมโครกรัม/ลบ.ม และบริเวณโรงจักรพระนครใต้มีฝุ่นละออง 103.9 ไมโครกรัม/ลบ.ม นอกจากนี้พื้นที่ส่วนในของกรุงเทพมหานครยังมีเสียงดังเกินเกณฑ์มาตรฐาน 70 เดซิเบล เอ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ เขตธนบุรี เขตบางกะปิ เขตดินแดง และเขตพระนคร มีความดังของเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ระหว่าง 71-77 เดซิเบล เอ ส่วนคุณภาพแหล่งน้ำสาย

deviated behaviors when they grow up. Safety on the road showed a better record than the year before, as evidenced from the falling accident in land transportation from 28,685 cases in 2005 to merely 24,055 cases in 2006, down 16.1 percent. The number of casualties dropped 5.4 percent, thanks to the intensive and continuing campaigns, especially inspection of alcoholic level among drivers, and control of driving over limit.

Behaviors and Living Conditions: Expenses on tobacco dropped continuously by 19.4 percent in Q1/2006, 20.5 percent in Q2/2006 and 6.1 percent in Q3/2006, as against the same periods of 2005. A point of concern is that there was an increase in the proportion of young smokers, aged between 11-14 years old, from 0.2 percent in 2004 to 0.4 in 2006, while the proportion of smokers at other age groups was on the ebb. These would be due to marketing penetration into new groups of smokers, i.e., children and women by some producers and distributors, by launching some fruit-taste and light cigarette. A number of children and the youth, aged between 11-14 years old, tended to drink more liquor, showing an increase from 0.2 percent in 2004 to 0.7 percent in 2006. The proportion of drinkers, aged between 15-24 years old, increased from 23.5 to 23.7 percent during the same period. This would be a major social threat in the long run, and proper remedies should be launched urgently. Some producers continued to take advantage of consumers, as evidenced from the rising petitioning records to the Office of the Consumer Protection Board, totaling 1,720 cases in Q3/2006, rising by 59.1 percent from the previous year's record. Petitions toward housing and land still topped the chart at 923 cases, or 53.7 percent of total petitions.

Environment: Air condition in urban area was up to standard, and tended to improve, when compared with the previous year. However, in certain areas still facing traffic congestion, the volume of micro dust, smaller than 10 micron was close to a standard level, limiting at 120 microgram / m³. Urgent remedies would be required at Rama VI road (in front of the Ministry of Science and Technology), showing the dust level at 81.4 microgram / m³, and at the locomotive garage at 103.9 microgram / m³.

สำคัญมีแนวโน้มแย่ลงโดยแหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีเหมาะสมต่อการประมงและกีฬาทางน้ำ มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 48 ในปี 2547 เหลือร้อยละ 33 ในปี 2548 และร้อยละ 27 ในปี 2549 ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันดูแลมิให้โรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ รวมทั้งเร่งฟื้นฟูแหล่งน้ำที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้น

เรื่องเด่นประจำปี : อุทกภัย ปี 2549 ทูทางสังคมช่วยกู้วิกฤต

สถานการณ์น้ำท่วมปี 2549 มีพื้นที่ประสบภัยรวม 47 จังหวัด 439 อำเภอ 40 กิ่งอำเภอ 16 เขต 3,035 ตำบล 20,426 หมู่บ้าน และประชาชนได้รับความเดือดร้อน จำนวน 1.42 ล้านครัวเรือน คิดเป็นจำนวนประชากร 6.17 ล้านคน สร้างความเสียหายแก่ ถนน 10,040 สาย สะพาน 663 แห่ง เหมือง 777 แห่ง พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย 5,971,468 ไร่ สัตว์ได้รับผลกระทบ 3,490,036 ตัว พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 73,854 บ่อ ประชาชนเจ็บป่วย รวม 638,000 ราย มีปัญหาด้านสุขภาพจิต จำนวน 80,271 ราย โรงเรียนต้องปิดอย่างไม่มีกำหนด มีโรงเรียนได้รับความเสียหาย 1,374 แห่ง

ทูทางสังคมได้ช่วยบรรเทาทุกข์ของประชาชนอย่างชัดเจน เช่น ความเสียสละของคนส่วนน้อยยินยอมให้น้ำท่วมพื้นที่เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ ความเอื้ออาทรและการช่วยเหลือกันของหมู่เหล่าต่างๆ มีปรากฏให้พบเห็นอย่างชัดเจน ทั้งความช่วยเหลือของชาวบ้านด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและวัด เป็นศูนย์กลางความช่วยเหลือ พบปะ พูดคุยเป็นที่รวมของบริจาต และเป็นที่พักสำหรับชาวบ้านที่ถูกน้ำท่วม ตลอดจน พลังน้ำใจจากภายนอก หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความช่วยเหลือในด้านของใช้ที่จำเป็น

Some areas in Bangkok still face loud noise in excess of standard of 70 decibel A continuously. These were observed at Thon Buri, Bang Kapi, Din Daeng and Phra Nakhon districts, showing average loud noise, 24 hours a day, between 71-77 Decibel A. Water quality in major rivers tended to deteriorate. The proportion of water resources proper for fishery and water sports dropped from 48 percent in 2004 to merely 33 percent in 2005, and 27 percent in 2006. All parties concerned should cooperate in encouraging factories and communities to reduce release of wastewater into public water resources, and in rehabilitating some degraded ones.

Highlights: 2006 Floods and Social Capital to Salvage the Nation

In 2006, the flood-hit areas in Thailand included 47 provinces, 439 districts, 40 sub-districts, 16 districts in Bangkok, 3,035 tambons and 20,426 villages, and disaster victims reached a high level of 1.42 million households, or 6.17 million populations. Over 10,040 roads were inundated, including 663 bridges, and 777 mines. Total damaged farmlands were 5,971,468 rais, and 3,490,036 domestic animals affected. No less than 73,854 aquatic animal-rearing ponds were affected, and 638,000 people were sick. A total 80,271 people faced mental problems and stresses. No less than 1,374 schools were damaged, and many of them had been shut down indefinitely.

The benefits of social capital manifested itself in disaster relief process. Many of them had given up their farmlands to save the benefits of majority of people. Caring and mutual assistance mushroomed everywhere. Many local administrative organizations and temples became the center of donation and a venue for relieving discussions. Some became temporary shelters among the victims. These included assistance and basic necessities donated by both public and private sectors concerned.